

Datum
2021-02-02Dnr/Beteckning
TSS 2020-4135Ert datum
2020-12-04Er beteckning
I2020/02471Regeringskansliet
Infrastrukturdepartementet
103 33 Stockholm

Förarbevis för vattenskoter enl. promemoria I2020/2471

Sammanfattning

Transportstyrelsen tillstyrker i huvudsak förslagen i promemorian men har följande synpunkter, främst gällande ikraftträdandet.

Transportstyrelsen bedömer att det förslagna ikraftträdandet kommer medföra att alla som vill framföra en vattenskoter sommaren 2021 sannolikt inte kommer att kunna göra det. Detta då tiden för branschen att utveckla och marknadsföra utbildningar och för medborgarna att genomgå dessa utbildningar är alltför knapp i relation till ikraftträdandet.

Transportstyrelsen ser också ett behov av en regel som innebär att man inte kan ansöka om förarbevis hos Transportstyrelsen förrän 15 januari 2022.

Transportstyrelsen bedömer att det inte är tillräckligt att enbart kunna återkalla ett förarbevis i enlighet med 9 § i förordningen om utbildning och förarbevis för att få framföra vattenskoter.

Transportstyrelsen ser en risk för långa handläggningstider för de personer som enligt övergångsreglerna kommer att kunna ansöka om förarbevis för vattenskoter mot bakgrund av vissa intyg för framförande av fritidsfartyg.

Transportstyrelsen föreslår att 9-10 §§ i lagen om behörighet att få framföra vattenskoter träder ikraft 15 maj 2021 istället för 15 juli 2021.

Transportstyrelsen föreslår även två ändringar i 24 § i förordningen om utbildning och förarbevis för att få framföra vattenskoter.

Transportstyrelsen vill också understryka att förslagen i promemorian, som innebär tillkommande uppgifter och har ett tidigare ikraftträdande än vad myndigheten tidigare föreslagit, kommer att innebära ökade kostnader för myndigheten som inte kan rymmas inom befintliga anslagsramar under 2021 och framåt.

Transportstyrelsens synpunkter

Transportstyrelsen bedömer att det föreslagna ikraftträdandet av reglerna kommer att medföra att alla som vill framföra en vattenskoter sommaren 2021 sannolikt inte kommer att kunna göra det. Detta p.g.a. att de som inte har en tidigare nautisk utbildning behöver utbilda sig mellan 15 maj och 15 juli om man ska ha rätt att framföra vattenskoter efter 15 juli 2021, vilket är ett mycket kort tidsfönster med tanke på det potentiellt stora antalet förare som behöver utbildas. Utöver detta upplever Transportstyrelsen en ansenlig oro att förtroendet för myndigheten kan påverkas negativt av ett utfall som innebär att alla som vill framföra en vattenskoter sommaren 2021 inte kommer att kunna göra det.

Ur ett tillgänglighetsperspektiv kan det, åtminstone i ett inledande skede, även bli stora skillnader i möjligheten att utbilda sig beroende på var i landet man bor. Tidsfönstret framstår vidare som än mer snävt med tanke på att Transportstyrelsen måste hinna godkänna utbildningsanordnarna och deras utbildningar under samma period.

Det föreslagna ikraftträdandet innebär också kort om tid för Transportstyrelsen, och eventuellt andra berörda myndigheter, att hinna ta fram informationsmaterial och kommunicera ut detta till medborgarna. Tidsramen för att göra detta får ses som särskilt snäv eftersom att regelverket och detaljer kring hur detsamma ska fungera fortfarande är under arbete.

Transportstyrelsen ser ett behov av en regel som innebär att man inte kan ansöka om ett förarbevis för vattenskoter hos Transportstyrelsen förrän 15 januari 2022. Detta p.g.a. att myndigheten behöver tiden fram till dess för att utveckla IT-system och former för det förarbevis som kommer utfärdas. Den inledande IT-utvecklingen fram till 15 maj 2021 kommer istället att behöva fokuseras till den e-tjänst och det register som kommer att krävas för att hantera utbildningsanordnare och deras registrering av kursdeltagare. Regeln för att ansöka om förarbevis för vattenskoter från 15 januari 2022 skulle sammanfalla med den föreslagna bestämmelsen om att man fram till och med 31 december 2021 kommer att kunna framföra vattenskoter enbart med ett kursintyg från en godkänd utbildning. En sådan regel skulle alltså inte få någon effekt på möjligheten att framföra vattenskoter. Transportstyrelsen skulle däremot få tid till den IT-utveckling som krävs för att kunna hantera ansökningar om förarbevis för vattenskoter.

Transportstyrelsen bedömer att det inte är tillräckligt att enbart kunna återkalla ett förarbevis i enlighet med 9 § i förordningen om utbildning och förarbevis för att få framföra vattenskoter. Eftersom regeringens förslag innebär att en person kan framföra vattenskoter en månad efter genomgången utbildning med endast ett intyg om godkänd utbildning, samt att detsamma även gäller generellt fram till 31 december 2021, bedömer Transportstyrelsen

att det även bör finnas möjligheter att vidta åtgärder om brott begås under sådan period.

Transportstyrelsen bedömer att det, trots IT-utveckling och ett automatiserat utfärdande av förarbevis för vattenskoter, kan finnas risk för långa handläggningstider för de personer som enligt övergångsreglerna kommer att kunna ansöka om förarbevis för vattenskoter mot bakgrund av vissa intyg för framförande av fritidsbåt. Detta eftersom dessa intyg inte finns i Transportstyrelsens register och därmed inte kan hanteras på ett automatiserat sätt. Dessa intyg behöver sannolikt hanteras manuellt vid ansökan, vilket kan innebära längre handläggningstider för varje enskilt ärende.

Transportstyrelsen föreslår att 9-10 §§ i lagen om behörighet att få framföra vattenskoter träder ikraft 15 maj 2021 istället för 15 juli 2021. Detta eftersom Transportstyrelsen bör ha tillsynsbefogenheter direkt efter att utbildningsanordnare kan godkännas. Transportstyrelsen ser en risk med att det i början är ett potentiellt stort antal personer som ska utbildas och gör därför bedömningen att myndigheten behöver möjligheten att genom tillsynsåtgärder möta dessa risker.

Transportstyrelsen föreslår att punkt 5 i 24 § i förordningen om utbildning och förarbevis för att få framföra vattenskoter stryks. Myndigheten bedömer att det inte finns något behov av att sådan uppgift måste finnas med i registret.

Transportstyrelsen föreslår även ett mindre tillägg i 24 § i förordningen om utbildning och förarbevis för att få framföra vattenskoter. I punkt 2 bör även födelsedatum nämnas, utöver personnummer och samordningsnummer. Anledningen till detta är att Transportstyrelsen kommer att behöva kunna utfärda förarbevis till vissa utländska medborgare som saknar personnummer och samordningsnummer. För att dessa personer ska kunna identifieras på ett tillförlitligt sätt bör deras födelsedatum istället införas i registret. Detta ses som nödvändigt för att möjliggöra tillsynsmyndigheternas kontroller av dessa personers innehav av förarbevis.

Transportstyrelsen vill också understryka att förslagen i promemorian, som innebär tillkommande uppgifter och har ett tidigare ikraftträdande än vad myndigheten tidigare föreslagit, kommer att innebära ökade kostnader för myndigheten som inte kan rymmas inom befintliga anslagsramar under 2021 och framåt. Den nytillkommande verksamheten innefattar bland annat IT-utveckling, ärendehandläggning, tillsyn, registerhållning, regelutveckling, kommunikation och information.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Jonas Bjelfvenstam. I den slutliga handläggningen av ärendet deltog chefen för bemannings- och behörighetsenheten Anna Petersson och utredare Erika Persson, den senare föredragande.

Jonas Bjelfvenstam
Generaldirektör